

SLOVENE

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec . . . 3,50
za Nemčijo celoletno . . . 45.—
za ostalo inozemstvo . . . 50.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 35.—
za en mesec . . . 3.—
V upravi prejemam mesečno . . . 2,50

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . 10.—
za ostalo inozemstvo . . . 13.—

Inserati:

Enostolpna petstvesta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostori)

za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . 45,,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna petstvesta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenredni ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 50. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Računa
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 50.

Odcepitev Galicije.

Vsakokrat, ko pridejo avstrijski Nemci in ž njimi vlada do spoznanja, da ni mogoče trajno absolutistično vladati avstrijskih narodov — vsaj radi videza na zunaj ne — in da bo treba misliti zopet na parlament, tedaj se spomnijo na odcepitev Galicije. To se je zgodilo tudi sedaj. Dr. Seidler se pogaja s strankami, išče in išče večine, toda ne more je dobiti. Kako bo gradil dom, ko je temelje podrl? Toda Burian naj reši položaj. Saj je vendar Burian Czerninov naslednik, saj je tudi njemu Berlin in poglavitve zveze z Nemčijo polarna zvezda. Czernin je govoril o nemško-madžarskih materah in govoril proti Čehom in avstrijskim Slovanom. Burian naj pomaga Nemcem iz zadrege in naj na ta ali oni način spravi gališke slovanske poslane iz avstrijskega državnega zbora.

Burian je šel v Berlin, da se razgovori z vodilnimi nemškimi krogi. Razne uradne in neuradne korespondence so poročale, da se vrše važna pogajanja glede poljskega vprašanja. Kako vendar kar naenkrat zopet poljsko vprašanje na dnevnem redu? Saj je vendar še komaj pred dvema tednoma oficijozna nemška »Norddeutsche Zeitung« zapisala besede, da ne bodo več obravnavali poljskega vprašanja kot glavnega vprašanja vzhoda. In graška »Tagespost« je dostavila takrat tej nemški poluradni izjavi, da so Poljaki krivi vsled lastnega odlašanja in nevednosti, če se pečajo vlade in evropsko mnenje danes le z Ukrajino, baltičskimi provincami, Litvo — in puščajo Poljsko negotovi usodi. Sicer pa sta Dunaj in Berlin prišla do zaključka, da so obljube z dne 5. novembra 1916 in aprila 1917 glede neodvisnosti Poljske »prenaglijene«. Poljaki sami naj sedaj napravijo prvi korak. Predvsem pa se morajo odpovedati za vedno Poznanju in zahodni Prusiji. Če to opuste, naj si sami sebi pripisajo posledice. Glede udeležbe poljskih gostov pri praških slavnostih pa piše »Tagespost«: Slovani ne bodo vstvarili Poljske. To store lahko samo Nemci. Teh naj se doti Poljaki.

»Dolgo se je mudil Burian v Berlinu, veliko so si imeli tam povedati. Nato je sprejel voditelje avstrijskih Poljakov in sedaj se pogaja z nemškimi in nenemškimi delegati. In kar čez noč se je zopet pojavila vest: Nemčija je pripravljena privoliti, da se kongresna Poljska prikloni Galiciji in to kot celota Avstriji v obliki personalne unije ali pa v trilateralu. Pod kakšnimi pogoji soglašajo Nemčija s tem projektom, o tem molči. Sicer pravijo nemški publicisti, da je treba precej žrtvovati za avstrijske Nemce in odcepitev Galicije bi bila gotovo največja pridobitev za naše Nemce v notranji politiki. Garancija za trajno nemško nadvlado v Avstriji. Toda Nemčija je preveč realna političarka, da bi ji prisodili samo te premalo realne namene, ona hoče vse več, ona hoče dalekosežno korek-

turo meja na račun poljskega obmejnega premoževnega ozemlja.

Naši Nemci so zadovoljni z vsako zunanje-politično rešitvijo, naj še tako oslabi državo, samo da dobe sami moč. Pravijo sicer, da je v gospodarskem oziru Galicija za Avstrijo neobhodno potrebna. Nastavajo, da pomeni Galicija za Avstrijo 26% cele površine, 28% prebivalstva, 37% poljedelstva, 34% vsega vrtnarstva, 30% žita, 50% od vsega pridelka sočivja, 45% pridelka krompirja, 71% nasadov lanu, 50 odstotkov vsega števila konj in 30% govedo in ovčereje. Dalje daje Galicija avstrijski industriji sol, les, petrolej in tvori predvsem najmočnejšo premoževno ozemlje monarhije, ker razpolaga zahodna Galicija še z več milijardami ton dosedaj še neizčrpanih zalog neizkopačnega premoga. In glede surovin bo Galicija v bodočnosti še večja dobaviteljica kot v prošlosti in tvori tako najvažnejši del notranjega trga monarhije. Toda vsa ta pasiva ne odtelja za Nemce aktivne politične pridobitve odcepitve Galicije. Gališki slovanski poslanci morajo iti iz zbornice, kdo bi bil v vedni nevarnosti za državne potrebe in nemški državni kurz. Naj stane kar hoče, Galicija se mora odcepiti.

V tem smislu se vrše pogajanja s Poljaki onostran in tostran meje. Toda poljski narod je vse preveč žrtvoval in pretrpel v boju za svojo svobodo, da bi tako lahko miselno napravil svojo bodočnost s takimi vabami Nemcev. Moral bi se za vedno odpovedati dohodu do morja, odpovedati najbolj živlavemu in odpornemu delu naroda — poznanskim Poljakom.

Zato je gotovo: tudi če pride do odcepitve Galicije, se bo to zgodilo samo potem oktobra in proti volji večine avstrijskih narodov in proti volji poljskega naroda samega. Taka rešitev pomeni samo prehodno fazo.

Kaj hočejo Čehi?

V »Vossische Zeitung« piše dr. Aleksander Redlich o češki politiki (članek je ponatisnila tudi »Arbeiterzeitung«):

Mislím, da sem prišel na jasno v tem, da smatrajo Čehi že dolgo češka upravna vprašanja pravzaprav zgolj za podrejeni del večjega problema, katerega označbo vojni dogodki in v njih ustvarjena politična gesla bistveno olajšujejo. V govorici, ki je danes v rabi, moremo reči: Čehi stremijo za tem, da si pribore pravico do samoodločbe. To se pravi, Čehi hočejo — in sicer že dolgo — ne morda samo v uradu in šoli govoriti svoj lastni jezik, marveč imeti predvsem svoj delež na odločbi v tistih načelnih vprašanjih narodne usode, ki spadajo v področje zunanje politike.

Tega cilja ni morda mogoče doseči samo potom gibanja za odločitev, marveč ravno tako ali pa še boljše z okrepitevijo lastnega vpliva v mejah dosedanje dr-

žavne enote. Imam vtis, da so skušali Čehi na splošno do vojne iti poslednjo pot, in da je bil jezikovni boj na češkem samo eno izmed taktičnih sredstev na potu do tega znatno višjega cilja, ki se običajno nekoliko površno označuje kot »slaviziranje Avstrije-Ogrske«. Jaz n. pr. dosedaj nimam utisa, da bi bil dr. Kramář veleizdajalska dejanja, ki mu jih očita obtožba, pred izbruhom vojne dejansko izvršil. Pač pa je poizkušal, odstraniti politični kurz Avstrije-Ogrske, ki je veljal z večjimi ali manjšimi omahljaji do l. 1914. in ki je končno v očeh Čehov za izbruh spora s slovanskimi državami na vzhodu in jugu ravno tako odgovoren, kakor za tesno zvezo monarhije in Nemčije v tej vojni sploh.

Izbruh vojne pomenja za češko politiko preobrat. To ni bil le prvi slučaj, da so morali avstrijski Slovani izza svojega narodnega prebujenja proti drugim Slovanom na bojno plan, marveč ima predvsem tudi načelni pomen, da avstrijski Slovani mislijo, da so v boju za merodajni vpliv na avstrijsko-ogrsko politiko, torej za dosego svoje samoodločbene pravice, na dosedanjem potu doživeli odločilen poraz. Logična posledica tega mnenja so poslej javljajoča se prizadevanja Čehov, da dosežejo pravico samoodločbe po drugi poti.

Kramář je rekel l. 1910. v delegacijskem govoru, da se je vsenemstvo v Avstriji podržavilo. S tm je hotel reči, da je postala smer, ki zahteva, da se Avstrija popolnoma sklene z Nemčijo, da avstrijska politika popolnoma priide v nemško, gospodujočo in uradno priznana. V očeh Čehov je torej najbistvenejši znak dunajske politike, da se izvaja v Berlinu. Jasno je, da se je morala v trenutku, ko naj se ta smer s svetovnozgodovinsko odločilno zmago Nemčije ovelikevati, med Čehi vzbuditi misel, da bi iskali svojo rešitev izven Avstrije in da so menili, da smejo na to drugo pot do samoodločbene pravice upati, ako bi bila Nemčija poražena.

Ta miselni razvoj izražajo češki politiki večkrat — z večjim ali manjšim pogumom do doslednosti. Da se ga velika masa ne zaveda tako jasno in se ga tudi ne more, ni treba praviti. V tem zmislu je tudi umeti, če smatrajo danes v Pragi odločitev o politični bodočnosti Čehov za vprašanje oblasti, če odklanjajo pogajanja s češkimi Nemci ali tudi z avstrijskim ministrskim predsednikom o poravnavi, katere vsebina ne bi imela z načelnimi zahtevami čeških voditeljev ničesar opraviti. Te stvari je treba, če jih hočemo umeti, predvsem motriti brez vsakega moralnega ogorčenja in s treznim mirom. Skušati moramo, če se hočemo vglobiti v tuje mišljenje, vsaj v teoretičnem pretresu slediti takemu snovanju misli, ki bi ga morali praktično v naprej odkloniti. Če se pod temi pogoji z radikalnimi češkimi politiki bliže spoznamo, potem smo kmalu prisiljeni, da spoštujemo visoko politično

stališče, na katerem se gibljejo. V Pragi sem moral v enem samem tednu več govoriti o zunanjih politiki, slišal več govoriti o svetovnih vprašanjih in moral o njih govoriti, nego na Dunaju tekom celega prejšnjega meseca. Spoznal sem, da je na dosedanjem potu nemško-češki sporazum zato nemogoč, ker obzorje nemških poravnalnih predlogov in polemik komaj presega pojme Plzen, Budejevice in Trutnov, dočim Čehi že razmišljajo o bodoči uredbi Evrope. Če hočemo torej, sledeč češkemu snovanju misli, motriti razmerje moči kot temelj vsake možnosti za rešitev, potem je fizično razmerje moči med češtvom in obdajajočim ga nemško-avstrijsko-ogrskim blokom za Čehse seveda zelo neugodno; toda duševno razmerje moči na Češkem je, v kolikor tiče politično poprišče, za Čehse nedvomno ugodno.

Ali velja to samo za Češko? Zgoraj sem izvajal, da pomeni »proč od Dunaja« čeških radikalcev konec koncev »proč od Berlina«. Češka politika torej pravzaprav ni nič drugega nego ostro in nespravljivo zvoneč protest proti politiki Berlina. Češko vprašanje se torej reducira končno, če hočemo slediti češkemu snovanju misli, na najenostavnejšo formulo: »Ali se more Praga z Berlinom politično sporazumeti ali ne?« Kdor more misliti samo v uradnem slogu, bo to formulo ogorčeno odklonil. Kdor se je pa že povzpelo do spoznanja, da smemo tudi z navadnimi državljani voditi politične pogovore, ne da bi s tem posegali v kakšno inštančno pot ali ministrsko odločbo, tega bo ta formula nedvomno zanimala. Saj podaja edino pot, da pridemo v presojo češkega vprašanja preko brezupnega stadija obrabljenih gesel. Podaja tudi edino možnost, da se med 80 milijoni Nemcev in 7 milijoni Čehov poleg fizičnega vprašanja in brez škode zanj resno razvije tudi duševno vprašanje moči.

Bitka na Francoskem.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 6. junija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta.

Artillerija je delovala z menjajočo se silo. Pri pozvedovalnih bojih smo večkrat privedli ujetnikov.

Bojna skupina nemškega cesarjeviča.

Na bojni črti je položaj nespremenjen. V krajevnih bojih zahodno od Pontoise, severno od Aisne in ob reki Savières smo se polastili sovražnih jarkov. Artiljerijski boj je na mnogih točkah živahen. Francozi so trajno obstreljevali Chateau Thierry.

Plen vojne skupine nemškega cesarjeviča od 27. maja znaša po dosedanjih ugotovitvah: nad 55.000 ujetnikov, med njimi nad 1500 častnikov, več kot 650 to-

Deville.

Seveda morete moliti, gospodična, in sicer z zaupanjem in uspehom; saj je Bog pri svojem začetnem činu imel tudi to Vašo molitev pred očmi, in če jo je spoznal za vredno, da jo usliši, se je oziral nanjo pri začetnem svetovnem stanju. Če pride danes lepo vreme ali zdravje, za katero ste molili, ju prinese (če preprosto govorimo) tok fizičnih vzrokov, kakor je določen od začetka sveta: ta tok je bil v tej podrobnosti zato tako naprej določen, ker ste Vi molili, gospodična. Za naše stališče, ki je časovno omejeno, ni lahko razumeti take previdnosti; toda za bitje, ki stoji izven časa, je najbolj naravno. Ta čin Stvarnikov sem imenoval začetni, da bi po naše izrazil, da je bil popoln že ob začetku sveta, toda ravno tako bi ga bil lahko imenoval sedanje ali pa prihodnje: saj je pravzaprav večni, vsem časom sedanji. Kdor tako razume previdnost, bo lahko videl v vsakem posameznem dogodku v naravi ali v zgodovini, ako je učen, delo naravnih vzrokov, ako pa je religiozen, božje delo; učen in religiozen obenem pa bo videl božje delo, ki se vrši po naravnih vzrokih.

LISTEK.

Večeri ob Lemanu.

Spisal vseuč. prof. Maryan Morawski, S. J.
Po tretji izdaji prestavil France Fr. Stelč.
(Dalje.)

Leroy.

Jaz sicer manj strogo sodim o Taineu, vendar pa priznavam, da mi nazor, ki ga je razvil g. Deville, ugaja. Pričakoval sem, da bo skušal zložiti drobnosti znanosti z religijo, posameznost z posameznostjo, pričakoval sem onih »umetnih mostičkov«, a tu imamo z eno potezo — razdelitev, o kateri — vsaj dosedaj — ne moremo reči, da bi ne bila prava. Toda s tem je šele manjši, veliko lažji del poti prehojen. Radoveden sem, kako bo prikrojil g. Deville ta nazor za moralni svet, za zgodovinski razvoj človeštva. Saj se tu srečamo z nadnaravnimi pojavi, ki o njih govori religija in ki jim znanost nasprotuje in s previdnostjo, ki po nauku religije vlada nad človeštvom, po nauku znanosti pa vladajo

nad njim zgodovinski zakoni. Ali se da tu di tu postaviti meja, kakor ste jo postavili v kraljestvu narave?

Gospodična Wilson.

Tudi jaz sem zelo radovedna.

Denville.

Prepričan sem, da obstoja tudi v tej sferi, čeprav manj vidno za naše oko, v principu ista oddelitev. Zgodovinske znanosti lahko z vso prostostjo preiskujejo zgodovinske dogodke, razlagajo jih lahko kot posledice iz prejšnjih vzrokov in iščejo zakonov, po katerih se vrši zgodovina človeštva in se razvija civilizacija. To vse čisto nič ne nasprotuje temu, da ista zgodovinska dejstva po vzvišenejšem svetovnem nazoru kot je znanstveni določa in vodi božja previdnost. Previdnost ne obstoji v tem, kakor si nekateri malo naivno predstavljajo, da bi Stvarnik vedno pomagal svetovnemu stroju in dajal sedaj dež, sedaj lepo vreme, ne po naravnih zakonih, ampak z ozirom na ljudske molitve, ki dan za dnem prihajajo pred njegov prestol. Bog je vendar v svoji večnosti vedel vse, kar je hotel storiti in je vedel na enkrat za vse motive, na katere se bo ozi-

ral. V začetnem činu, s katerim je ustanovil tako zakone narave kakor človeškega razvoja, je videl vse njihove posledice — prav do lasu, ki pade z naše glave — in tudi hotel take posledice. Tako se vrši vse, kar se godi na svetu, po naravnih in zgodovinskih zakonih, ki jih znanost išče — obenem pa po božji previdnosti, kakor je sklenil Bog. — In ravno ta začetni Stvarnikov čin, ki obsega v sebi vse posledice, do katerih vedejo v teku stoletij naravni in zgodovinski zakoni, je božja previdnost, ki nad svetom vlada.

Poleg tega niso izključene v nekaterih slučajih izredne božje intervencije in nadnaravna razodetja, katere morajo dokazati tista verstva, ki se nanje sklicujejo. Toda brez ozira na to zadostuje, kakor vsakdo uvidi, že ta navadna previdnost, ki sem jo opisal, za versko pojmovanje sveta in verskega razmerja z Božanstvom.

Gospodična Wilson.

Nikakor ne zadostuje! Kakšno je to razmerje do Boga, če nič ne pomaga nobena molitev? In kako naj molim, če naj mislim, da je vse neizogibno vnaprej določeno od začetka sveta?

gov in mnogo nad 2000 strojnih pušk.

Zadnja dva dni smo zbili 46 sovražnih letal in 4 pritrjene balone. Letalska skupina Richthoffen je včeraj sestrelila 15 sovražnih letal. Stotnik Berthold in poročnik Weekhoff sta priborila svojo 31., poročnik Loewenhardt svojo 27., poročnik Udet svojo 26., poročnik Kirstein svojo 21. in 22. zračno zmago.

Berlin, 6. junija. Uradno:

Na bojišču so se bili krajni boji severnozahodno od Chateau-Thierryja in ob Ardri.

Poročila z bojišča.

«Secolo» poroča, da so izvedli zavetniki splošno novo razvrstitev čet, katero so že malone končali in da pripravljajo velikopotezno ofenzivo, katere priprave so malone končane. — «Corriere della sera» sodi, da so obnovili zopet ravnotežje med Nemci in Francozi. Nemci so nastopili v sedanji ofenzivi z manjšim številom divizij, kot v prejšnjih, v sled česar lahko udarijo iznova drugod. — Francoska poročila poročajo, da se bližajo Nemci zahodnemu robu gozda Vellers-Cotters in so oddaljeni samo še 20 km od gozda Relz, kjer je bival 1. 1914. glavni stan Kluckove armade. Nemške prednje čete imajo zdaj 55 km hoda do skrajnih vzhodnih pariških utrd. — «Berliner Intelligenzblatt» poroča: «General Foch bi bil moral zbrati 30 tisoč mož močno armado, s katero naj bi bil nastopil s protiofenzivo, ki naj bi v prvi vrsti zadrževala sovražnika od Pariza, ker bi bila sicer pričela Clemenceauova armada omagovati. «Baseler Nationalzeitung» poroča, da se je izjalovil ta poskus in so zašli v obkolbo vsled spretnih nemških protiofenziv Francozi namesto Nemcev. — «Neue Zürcher Ztg.» poroča iz Pariza: Fochova zvezda blede in zahteva, naj se izroči vrhovno poveljstvo Joffreju. — «Zürcher Morgenztg.» poroča: Generalisimus Foch je prepričan, da ga more rešiti le z velikimi silami izvedeni sunek proti Soissons. — Gardiner je pisal v «Daily News»: V sedanjih temnih dneh bodimo hrabri in smotreni, a tudi odkritosrčni, ker so dejstva itak dovolj strašna. Vemo, da se je v zadnjih dveh mesecih položaj resno spremenil. — Angleški vojaški politiki sodijo, da morajo Nemci ustaviti operacije, ker so čete utrjene in se ustavi v kotu med Oiso in Aisno; nato bodo pa poskušali vzeti Reims in južne vitline in pozneje napredovati proti Parizu. Prvi generalni kvartirni mojster pl. Ludendorff.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 6. junija. Uradno:

Na tirolski fronti in ob Piavi trajni artiljerijski boji.

Načelnik generalnega štaba.

Vojni svet sporazuma.

Chiasso, 6. junija. (K. u.) Italijanski ministrski predsednik Orlando in zunanji minister Sonnino, o katerih ni smela cenzura poročati, da sta odpotovala, sta se vrnila z vojnega sveta v Versaillu. Italijanski listi ne poročajo tako, kakor «Temps», ki pravi, da je šlo le za navadno sejo, pač pa povdarjajo, da tvori jedro vojnega vprašanja sporazuma privedba severnoameriških vojnih sil, ki bo zagotovilo številno premoč sporazumu. «Italia» dvomi, da je izgubila ententa v bojih na zahodni fronti manj ljudi, kakor Nemci in da bi trajni prihod nemških sil vzravnali prihajajoči Američani.

Nemški podmorniki ob ameriški obali.

Rotterdam, 6. junija. V Združenih državah je povzročilo pozornost, ker so se pripeljali na ameriško obal nemški podmorniki. Mornariško ministristvo je naznanilo uradno, da so potopili ob ameriški obali tri jadnice in da so potapljali trije podmorniki. Ladje so uničili v newyorškem in newyorškem pristanišču. Z Nizozemske se je poročalo, da so uničili ob obali pri New Jersey nizozemski parnik «Pereel», ki so ga Američani zaplenili. — «Central News» poročajo istočasno o potopu ameriškega parnika «Karolina». Newyorške civilne oblasti računajo z možnostjo, da vdro lahko podmorski čolni ponoči v pristanišče in bombardirajo dake. Ameriški mornariški minister je zapovedal, da so zaprli newyorško pristanišče z vojnimi ladjami.

Amsterdam, 6. junija. (Kor. ur.) Reuter poroča iz New Yorka: Podmorski čolni so potopili ob severni atlantski obali od 25. majnika naprej približno 15 ameriških ladij, med njimi dva parnika. Največji potopljeni parnik «Karolina» je imel na krovu 440 popotnikov in 120 mož, od katerih jih pogrešajo 58; ostale so rešili.

New York, 6. junija. (Kor. ur.) Reuter: Zapovedali so, naj se obal zatemi, da za- branijo nemške zračne napade.

London, 6. junija. (Kor. ur.) Listi javljajo iz New Yorka, da so morali radi ne-

varnosti nemških podmornikov zapreti newyorško pristanišče.

New York, 5. junija. (Kor. ur.) Dopisniki listov v Washingtonu poročajo, da sledujejo vojnje podmornikov k ameriški obali namen, da odpokličejo nazaj od drugod del ameriške mornarice. Tajnik mornarice Daniels je naznanil mornariški komisiji reprezentantne zbornice, da za- doščajo popolnoma obstoječe obrambne naprave ob atlantski obali in da ne bodo odpoklicali nobene ladje. Zakladni urad naznanja, da nevarnost podmornikov ne upravičuje zvišanja zavarovalnine častnikov in moštva trgovinske mornarice v vojnem odseku in je znižal predloge o po- višanju od 25 na 15 centov za 100 dol- larjev.

Amsterdam, 6. junija. Iz New Yorka poročajo: Ameriške ladje napadate dva nemška podmornika; v boju s podmorniki je videl poveljnik neke ladje 250 čevljev dolgi z enim velikim in z dvema manjšima topovima oboroženi podmornik.

Washington, 6. junija. (Kor. ur.) Wil- sonov vojni kabinet se je pečal v današnji seji z napadi podmornikov. Hoover je iz- javil, da sovražni napadi ne ogrožajo prek- morske prehrane armade.

Zračni napadi v Združenih državah.

Zaprta ameriška pristanišča na atlantski obali.

Amsterdam, 6. junija. (K. u.) «Finan- cial Times» poročajo v ameriškem borz- nem poročilu, da so se izvajali v Združe- nih državah zračni napadi.

Amsterdam, 6. junija. (K. u.) «Central News» poročajo iz Washingtona: Morna- riški tajnik je odredil, naj se zapro tudi pristanišča v Bostonu, Philadelphiji in v drugih pristaniščih, ki leže ob obali At- lantskega oceana.

Rotterdam, 6. junija. (K. u.) «Central News» so poročale v poredeljek, da so zavarovalnice zvišale vsled napadov pod- morskih čolnov zavarovalno premijo od 1 na 2%.

Politične novice.

+ Shod v Metliki. V nedeljo dne 9. junija ob 3. uri popoldne bo v Metliki vel- lik shod. Govore drž. posianci Jarc in dr. Ravnihar ter saborski poslanec karlovški župan g. Modrušan. Belokranjci vsi na shod!

+ Dr. Korošec pri grofu Burianu. Zunanji minister grof Burian je povabil načelnika Jugoslovanskega kluba dr. Ko- rošca za soboto dne 8. junija ob 6. uri zve- čer k sebi na konferenco. Vsled tega se dr. Korošec ne bo mogel udeležiti nedelj- skega shoda v Metliki.

+ Zakaj se vrne parlament? «Prager Tagblatt» piše z ozirom na sedanje parla- mentarno vprašanje med drugim: «Kje je Avstrija, če ni parlamenta? Kdo naj poja- sni, kaj misli, čuti in hoče Avstrija, če ni parlamenta? Morda zvezano časopisje? Okrajni glavari? Državna policija? Orož- niki? In če ti govore resnico — ali je mo- goče osemdeset odstotkov Avstrijcev za- preti v ječe? Poizkus bi bil presmel. Zato se misli vračajo na parlament.»

+ Parlament ne bo do jeseni? Glasi- lo češke kmetske stranke «Venkov» piše: V dobro poučenih političnih krogih sploh več ne verjamejo, da bi se sklical parla- ment pred jesenjo 1918. Trdijo, da vlada sama ne želi parlamenta, in sicer iz na- slednjih razlogov: Predvsem ima vlada velik strah pred širitvijo znanega Staneko- vega predloga o odpustu nad 42 letnih vo- jakov, ki bi moral sedaj priti na dnevni red. Dalje odklanja parlamentarna večina vladno predlogo o razširjenju vojne službe in pritegnitvi žensk. Končno skrbi vlado odklonilo stališče večine nasproti zad- njim političnim odredbam, tako na Češkem kakor tudi proti Jugoslovanom. Pod temi okoliščinami pač ni misliti, da bi se dobi- la večina za proračunski provizorij, za ka- terega bi bili nemški politiki vsekakor še voljni glasovati. V poslanskih krogih pra- vijo, da se parlament poleti ne bo več se- šel, marveč šele jeseni. — Dotlej bi imeli, ako bo ministrski predsednik držal besedo in se ne bo poslužil § 14., stanje ex lex. V parlamentarnih krogih pa tudi menijo, da se jeseni predstavi zbornici še druga vlada.

+ Avstrija in Čehi. Članek «Čehi in Avstrija», ki ga objavljamo spredaj, je vzbudil v političnih krogih veliko pozor- nost. Spisal ga je glavni urednik «Vossi- sche Zeitung», dr. Aleksander Redlich, ki se je mudil v Pragi, da prouči češko vpra- šanje. Praška «Union» dostavlja k članku: «Predvsem bi bilo treba omeniti, da je glavna trditve člankarja, da pričakujejo Čehi svoje rešitve izven Avstrije, popolno- ma napačna. Podlaga češke in jugoslovan- ske politike sta majniški deklaraciji. Če- ška deklaracija govori o zvezni državi na- rodov monarhije v interesu cele države in dinastije. Jugoslovanska pa zahteva lastno državo pod žezlom habs- burško-lotrinške dinastije. Noben resnico-

ljuben človek ne more na podlagi tega be- sedila deklaracij govoriti, da pričakujejo Čehi in Jugoslovani rešitve izven Avstri- je; samo zlobnost sovražnikov teh narodov more tam zahtevam pritiskati pečat «vele- izdajalstva».

+ Če bi kak Čeh tako govoril. Pod tem naslovom ponatiskuje «Arbeiterwille» iz «Salzburgerblatta» najznačilnejše mesta iz glavnega govora na nemškem zborova- nju v Solnogradu dne 26. maja, ki ga je imel ravnatelj Irresberger. Govornik je re- kel med drugim: «Ako bi končno proti našim željam in prizadevanjem prišlo do razpada države, česa bi se imeli mi Nem- ci, mi Salzburžani posebej bati? Če se Salzburško danes zopet združi z glavnim telesom nemškega naroda, kateremu je pripadalo nad tisoč let, bi morda prišlo pod Bavarsko, iz katerega je nekdanj izšlo. Kako bi se nam potem pač godilo? Med vojno bi se morali ravno tako kakor se- danj boriti dalje do končne zmage nad so- vražniki, ki nas tudi v sedanji državni zvezi ogrožajo, vendar bi pa vsaj malo jas- neje vedeli, za kaj se pravzaprav borimo. In kaj bi se zgodilo z nami Salzburžani po sklenjenem miru pod bavarsko oblastjo? Odpovedati bi se morali češkim napisom, češkim žandarjem itd. itd. Začudljivi bi se morali z enakim postopanjem, kakrš- nega so deležne vse druge pokrajine Ba- varske in Nemške države. Pravilo, da se ljudem pri tem niti ne godi tako slabo. Temu dostavlja «Arbeiterwille». Če bi kak češki nacionalc na kakem češkem shodu v enakem zmislu govoril o morebit- ni bodočnosti Čehov, bi vse nemškonacio- nalno časopisje kričalo o veleizdaji in za- htevalo, da se za Čeh postavijo vislice. Sicer je pa govornik čisto pravilno opisal splošno razpoloženje na Salzburškem in Tirolskem. Tem ostudnejši je večni vele- izdajniški krič nemškonacionalne svojati na «volkstagh», deputacijah in v časo- pisju.»

+ Poljaki o praških slavnostih. Polj- ski poslanec Vladimir Tetmajer, ki je za- stopal s poslancem Witošem klub poslan- cev poljske ljudske stranke, piše v «Pi- astu» o slavnostih v Pragi tudi sledeče: Po naročilu kluba državnozbornih po- slancev poljske ljudske stranke sta odšla poslanca v Prago. Poljaki so videli tam silni mirni, v gotovo zmago verujoči slo- vanski svet, videli češki narod, ki se je razvil kot narod iz kmečkega ljudstva. Videli so, da ta ljudski narod ne dela du- najske parlamentarne politike, ki obstoji v šepetanju po kuloarjih, istotako tudi ne intrig z zastopniki vlade, ampak vodi na- rodno politiko. Prepričali so se, da ta na- rod ne računa s tem, kar ta ali oni avstrijs- ki minister tej ali oni ekscelenci na uho pove, ampak vpoštevajo predvsem to, kar hoče in zahteva ljudstvo. To in nič druge- ga je dolžnost političnega zastopstva na- roda. Zato so Čehi mirni in zaupajo sami v sebe. Vedo, da se bo zgodilo samo to, kar hočejo narodi, a ne to, kar so se iz- mislili nekateri zastareli diplomati iz sta- re birokratične šole v tišini svojih toplih sob. — In s kom naj gredo Poljaki? Ali mar z Nemci, ki hočejo napraviti iz polj- skega vprašanja notranje nemško vpraša- nje, ali s politiki, ki hočejo na podlagi ge- sla «divide et impera» napraviti spor med poljskim narodom in drugimi slovanskimi narodi in tako zapreti pot do medseboj- nega sporazumljenja — ali pa s Slovani, katerim se šele sedaj odpira jasna zgodo- vinska bodočnost in s katerimi ne smemo izgubiti prijateljske vezi, že zato ne, da ne izgubimo kedaj opore pri tem vedno mo- gočnejšem političnem življenju. — Podkre- pljeni na duhu, utrjeni v svoji politični sme- ri, prepričani o pravičnosti demokratične ideje, so odpotovali poljski poslanci iz Prage, z globoko vero, da treba zlomiti vendar enkrat dosedanj politični sistem, v katerem je blodilo Poljsko kolo, in da je treba peljati poljsko zastopstvo na Duna- ju po jasni poti, svobodni in edino pravi, ki vodi do cilja, s pomočjo ljudske pro- svete in zavednosti, s pomočjo sodelova- nja ljudstva v političnem boju, da doseže- mo vse to, kar nam je vzel imperijalizem in srednjeveški sistem pred 130 leti, ko sta uničila poljsko državo.»

+ «Slovenský denník» (Slovaški dnev- nik). Madžarska vlada je ustavila izdajo v Budimpešti izhajajočega edinega slova- škega dnevnika, ki ga je v smislu češko- slovaške vzajemnosti vrlo urejal Onil Ste- fanek. Zdjaj so Slovaki — trimilijonski na- rod — brez dnevnika, dočim izhajajo «Slo- venske Noviny» kot dnevnik iz denarja nekdanje «Maticе Slovenske». Vladni slo- vaški dnevnik stane posamezno 6 vin. in ga vsepovsod širijo in usiljujejo uradni or- gani tako, da se tiska v 30.000 izvodih. Da se ureja v duhu proti češko-slovaški enoti, je pač jasno. Slovaki pa hočejo priti ven- dar spet do novega neodvisnega dnevnika in tudi delajo na to. Požunske «Robotnic- ke Noviny» pravijo, da je težko izdajati list iz delavskih darov in bi bilo v današ- njih razmerah vendarle bolje, da bi se na- bral denar za slovaški dnevnik iz krogov slovaških kapitalistov in slovaške narodne stranke. Pred vojsko ni bilo niti enega slo- vaškega milijonarja, zdaj jih je pa že ne-

kaj. Tako bi dobili Slovaki spet svoj dnev- nik, ki vsaj ne bi zastrupil slovaškega delavstva z izdajalskimstrupom.

+ Jezikovno vprašanje pri kranjskih sodiščih. Na tozadevno interpelacijo posl. Gostinčarja je podal justični minister na- slednji pismeni odgovor: Deželnosodni predsednik v Ljubljani je 1. 1911., ko je bil opazil, da se na okrajnem sodišču v Ljubljani čim dalje bolj kaže prizadevanje, da se v ustnemem notranjem uradnem obče- vanju uvede slovenski jezik, in da se je to godilo posebno tudi pri službenih predstavilih in naznanilih, ukazal, naj se v zadevah, ki tičejo notranjo službo, po- služujejo izključno nemškega jezika, ki velja kot jezik notranje službe. S tem od- lokom deželnosodnega predsednika v Ljub- ljani so se pečale že interpelacije, ki so jih meseca oktobra 1911 vložili na ta- kratnega justičnega ministra. poslanci Ravnihar in tovariši. Že takrat se je izja- vil, da se ukaz deželnosodnega predse- dnika v Ljubljani opira na to, da je nem- ščina na vseh sodiščih graškega deželno- nadsodnega okoliša notranji službeni je- zik in da spada seveda tudi ustmeno obče- vanje, v kolikor je čisto službeno, posebn- vsaka službena predstavitev ali naznanilo v področje notranjega jezika. Obenem se je pa tudi naglašalo, da se ta ukaz nika- kor ni hotel dotikati neomejene uporabe slovenskega jezika v medsebojnem tova- riškem obče- vanju uradnikov. Kakor se razvidi iz podanega mi poročila deželno- sodnega predsednika v Ljubljani, se slej ko prej gleda na to, da sodni nastavljeni v notranjem službenem obče- vanju upo- rabljajo notranji službeni jezik in da so se prestopki v tem oziru od konca 1. 1911, zelo redko opazili. Če je potrebno, se opomni na odlok ustmeno in naravnost. Zato nikakor ne odgovarja dejstvom, da bi slovenski uradniki, kakor trdijo inter- pelanti, v uradu ne smeli med seboj slo- vensko govoriti in bi bili obsojeni svoj slovenski materni jezik v uradnih pro- storih zatajevati. Zato tudi nimam po- voda, v predmetu le-te interpelacije kaj ukreniti. — Da je to potvorba dejan- skega položaja, je vsakemu, kdor pozna naše razmere, znano.

+ V vsenemških vodah. Minulo ne- deljo se je vršil v Deutschlandsbergu «Volkstage», na katerem je zopet govoril znani mariborski dr. Mravlag, ki je slikal spodnještajerskim kmetom na steno jugo- slovanskega vruga. Temu hujškatu je se- kundiral župnik dr. Gimpl, ki je pozival posebno nemške kmete, naj ostanejo zve- sti svoji nemški narodnosti. Kakor da bi to narodnost nemških kmetov kdo ogro- žal! Dosedaj smo pač videli, da je nemstvo pritiskalo z vso silo na slovenske kmete, hoteč jim vzeti zemljo ali narodnost, ali pa oboje. Dočim se je ponemčilo že na tisoče slovenskih kmetov, se dosedaj ni poslovenil še noben nemški kmet in nam ni treba ne nemških kmetov, ne nemške zemlje, ker imamo vsega sami dovolj. Pu- ste naj nam, da bomo mogli odločevati sa- mi o svoji usodi. Vse to bi morali vedeti tudi trezni Nemci.

+ Premestitev rovinjskega okrožne- ga sodišča. Pravosodni minister je v spo- razumu z ministrskim predsednikom pis- menno odgovoril na svoječasno interpela- cijo posl. Spadara in tov. v zadevi preme- stitve rovinjskega okrožnega sodišča v Pulj. Pravi, da je bila vlada že začetkom devetdesetih let nameravala premestitev; izvršitev se je opustila vsled pasivnega odpora istrskega deželnega zbora. Potem je bil istrski deželni zbor razpuščen in ni mogel več podati svojega mnenja. Posta- va iz 1. 1873. zahteva samo, da se deželni zbor vnaša za mnenje, ne pa za pritrdi- tev. Če pa pomenja molk deželnega zbo- ra zanikanje stavljenega vprašanja, potem ta odločba na justično upravo ni mogla imeti drugačnega vpliva, nego bi jo imelo utemeljeno odklonilo mnenje.

+ Hrvatski sabor se sestane 20. juni- ja; razpravljal bo o podaljšanju hrvatsko- ogrske finančne nagodbe.

+ Bosensko-hercegovinska srednješol- ska mladina. Dne 19. februarja je dr. Ko- rošec vložil na celokupno ministrstvo in- terpelacijo radi rehabilitacije srednješol- ske mladine, v Bosni-Hercegovini. Na to interpelacijo je sedaj ministrski predsednik dr. Seidler odgovoril pismeno. Po atenta- tu 1914 je bilo okoli 200 dijakov izključe- nih. Vsled amnestije od dne 17. avgusta 1917 je bosensko-hercegovinska naučna uprava oktobra 1917 izključenim dijakom dovolila nadaljevanje študij. Od srednje- šolskih dijakov ni bil nihče justificiran. Od 116 obsojenih dijakov, od katerih jih je sedaj samo 8 še v zaporu, je umrl v ječi samo eden in sicer atentator Trifko Gra- bež. Od obsojenih dijakov jih je bilo 46 pomiloščenih. Tako dr. Seidler v svojem odgovoru.

+ Poljski volilni boj v pruski Šleziji. V volilnem okraju Gleiwitz-Lublinitz v pruski Šleziji je bila te dni razpisana na- domestna volitev za državni zbor. Na- sproti sta si stala poljski kandidat, de- želnozborni poslanec Korfianty, in cen- trumov kandidat, odvetnik Nehlert. Druge stranke niso postavile kandidatov. Poljaki

so se morali pri agitaciji boriti z največjimi težavami. Posestniki dvoran so jim odrekli prostor za volilne shode. Kjer so dvorano dobili, so jim jo v zadnjem trenutku odpovedali in jim jo kljub pogodbi pred nosom zaprli. 30. maja se je vršil obilo obiskani shod v Tostu, na katerem je govoril državni poslanec Pospiech. Do shoda je prišlo na čuden način. V sredo popoldne je lastnik dvorane odpovedal. Poljaki so nato izposlovali odločno sodišča v Gleiwitzu in dali dvorano sodnim potom odpreti. Volilni oklic je bil zaplenjen. Napredna ljudska stranka je obljubila svojo pomoč centrumovemu kandidatu. Konservativna »Schlesische Morgenzeitung« je pa nasprotno grozila, da bo pustila, naj pade volilni okraj v poljske roke, ako centrumovo časopisje ne opusti napadov na konservativno državno-zborsko manjšino. — Glewiški mandat so bili Poljaki l. 1907. iztrgali centrumu, ki ga je pa l. 1912. v ožjih volitvah z majhno večino priboril nazaj; v prvi volitvi sta imela poljski in centrumov kandidat skoraj enako število glasov.

+ **Jugoslovanska socialna demokratična stranka in Narodni svet.** Vseslovenska Ljudska Stranka in Narodno-napredna stranka sta se zedinili glede statuta Narodnega sveta ter sta ga poslali slovenski socialni demokrati. Celokupni izvrševalni odbor jugoslovanske socialne demokratične stranke je glede Narodnega sveta, kakor poroča »Napreje«, zavzel dne 4. t. m. naslednje stališče: »Glede ustanovitve Narodnega sveta izjavlja celokupni izvrševalni odbor, da jugoslovanska soc. dem. stranka ne vstopi v Narodni svet, pač pa ne odklanja, pridržuje si za izvršitev sprejetih sklepov povsem prosto roko.«

+ **Na Ukrajini.** Organ avstrijskih Ukrajincev »Dilo« z dne 4. t. m. prinaša pismo iz Kijeva, kjer pravi tudi: »Nihče ne ve in ne razume, kaj hočejo Nemci (lisa cenzure), ne vedo, kaj je njihov politični cilj. Ali hočejo mar res ukrajinsko državo? — Položaj je tragikomčen. Na krmi-lu države in v vseh uradih sede ljudje, ki nimajo za ukrajinstvo nobenega smisla, ki so že pred nedavnim časom bili najhujši sovražniki vsega, kar je ukrajinsko. Na prejšnja mesta se vračajo vsi »črnosotenci« (črne čerkeske stotnije. Op. ur.), stara policija in orožništvo. Slepo orožje so v rokah nemškega poveljstva in prodajajo Nemcem Ukrajino na drobno in debelo. Zemljo prodajajo nemškim bankam in store vse, kar želijo Nemci. A na drugi strani so ravno ti ljudje prijatelji entente in blivše ruske dinastije. — Po vaseh in na deželi je položaj neznosen. Kmetje požigajo žito (lisa cenzure), pobijajo uradnike in bogate posestnike (»zli borobe«). Na vsej Ukrajini divjajo nemiri in partizanska vojna. Ukrajinska inteligenca, ki je stala na strani centralne rade, je zaprta. Med ukrajinsko inteligenco in kmečkim prebivalstvom, ki je bilo spočetka Nemcem prijazno, se širi smrtno sovraštvo proti Nemcem. — Vsi pa trpimo vsled ekonomičnega poloma.

+ **Nova republika ob Donu.** »Daily News« poročajo 29. t. m. iz Moskve: Ob Donu se je ustanovila nova vlada, ki izjavlja, da zastopa prebivalstvo ozemlja ob Donu, Kubansko, Terek, Astrahan in severni Kavkaz. Nova republika nastopa proti boljševikom in jo vodi general Krasnov, ki je poveljeval četam Kerenskemu, dokler ni izginil iz Gačine.

+ **Švica o ureditvi mednarodnega prava.** V švicarskem narodnem svetu je izjavil zvezni predsednik, da je pripravljen zvezni svet posredovati v tistem trenutku, ko bo lahko sklepal, da to želijo obe vojskujoči se stranki. Pečal se je na to temeljito o bodočem razvoju mednarodnega prava. Smoter bodi, da dobi Evropa tak mednarodni red, ki ji bo dovoljeval sodelovati poleg drugih delov sveta. Narodi se morajo oprijeti mesto sile pravice, kar se bo pač težko doseglo, toda brez optimizma in idealizma se še ni nikdar dosegel kak politični smoter ali kak velik napredek.

+ **Clemenceau.** »Echo de Paris« in drugi vladi prijazni listi pišejo: Clemenceau smo dozda le občudovali, včeraj smo ga pričeli ljubiti. Poincaré naj pripne Clemenceau v spomin včerajšnje zmage zmagoslavni križec s palmami na prsi.

Dnevne novice.

— **Südmärkine vžigalice v Škofji Loki.** Zelo značilno je dejstvo, da se ravno ob času probujenja jugoslovanske ideje prodajajo po raznih škofjeloških prodajalnah Südmärkine vžigalice. Kupci zavedajte se narodnih dolžnosti!

— **17. pešpolk bo v kratkem prestavljen iz Judenburga v Košice na Ogrsko.**

— **Umrla je v Trzinu gospa Marija Marinček,** soproga tamkajšnjega notarja g. Matije Marinčka.

— **Iz davčne službe.** Davčni oficijal Franc Gala v Brezicah je imenovan za davčnega upravitelja.

— **Nesreča na železnici.** Iz Budimpešte poročajo: V soboto, dne 1. junija, zjutraj sta zavozila na postaji Belegi dva tovorna vlaka drug v drugega. Pri tem so se trije vagoni razbili, šest oseb je bilo mrtvih, deset pa težko ranjenih.

— **Padel je 26. maja na italijanskem bojišču ognjčar Ivan Trtnik,** doma iz Škofljice pri Ljubljani. Služil je že sedmo leto pri vojaki. Leta 1914. se je udeležil bojev z Rusi, 1915 v Srbiji, 1916 na južnem Tirolskem, 1917 v Rumuniji. Maja meseca je zopet prišel na laško fronto, a ga je že tretji dan ubil drobec granate. Bil je trikrat odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda, z bronasto svetinjo in Karlovim četnim križcem.

— **Bivšega ministrskega predsednika grofa Bienenrtha** so pokopali 6. t. m. na Dunaju popolnoma tiho. Pri pogrebu so bili le najboljši njegovi prijatelji in nadvojvoda Salvator s svojo rodbino.

— **Marko D'Aviano med blaženimi.** V navzočnosti cesarja in cesarice ter članov cesarske družine so 5. t. m. v kapucinski cerkvi na Dunaju slovesno izvršili postopanje za proglasitev blaženosti kapucina Marka D'Aviana. Navzoč je bil tudi ogrski knez-primas kardinal Csernoch. Ko so odprli krsto in pregledali ostanke, so krsto zopet zaprli. S tem je postopanje na Dunaju zaključeno, nakar pošljejo spise papeški kuriji v Rim.

— **Promet s krompirjem.** Prehranjevalni svet je sprejel z malimi spremembami načrt odredbe, ki ga je predložila vlada za ureditev prodaje krompirja letine 1918/19.

— **Obsojen v smrt na vešala.** Pred mariborsko poroto se je vršila dne 3. in 4. t. m. kazenska razprava proti 65 letnemu posestniku Antonu Topolniku, ki je bil obtožen zavratajnega umora svoje žene Franciške in poskušeneja zavratajnega umora svoje pastorki, hčere svoje žene iz prejšnjega zakona, Školastike Elbl. Topolnik je že stal pred poroto meseca marca, a je bila takrat razprava odložena, ker je prišlo do spora med braniteljem in pa sodnim dvorom. Topolnikova sta imela v bližini Radgone gostilno in posestvo, a sta živela v večnem prepiru. Nekega jutra so našli Franciško Topolnik okrvavljeno in mrtvo, a Školastiko nezvestno. Ko se je slednja zavedla, je povedala, da se je zbudila okoli polnoči ter videla, kako je tolkel očim s sekuro po glavi njene matere. Ker se je zbudila, je udaril tudi njo večkrat s sekuro. Porotniki so potrdili vprašanje glede umora in sodišče je Topolnika obsodilo na smrt na vešala.

— **D. M. v Polju.** Županu Jakobu Dimniku je bilo dne 5. t. m. ponoči pokošene in odpeljane z dveh njiv kakih 470—500 kilogramov zelene detelje. Župan je zasledil, da so to storili vojaki, ki so v bližini nastanjeni. Deteljo so tam našli. Kdo bo sedaj plačal škodo? Vedno in vedno se ponavljajo tatvine, opazilo se je že, da je tat poskušal krompir na njivi. Ni dolgo, ko je orožništvo izsledilo tatinsko družbo v neki kleti, ko se je ravno mastila z okradeno ovco. Bili so vojaški begunci, deloma so pobegnili od vojakov, deloma prekoračili dopust. Vojska je silno podivjala ljudstvo, nihče se ne zveni za božje in posvetne postavbe, zato se je bati prihodnosti. Popisovanje poljskih pridevkov se vrši z vso natančnostjo. Vsak gospodar naj se pobriga in pošteno pove, da se ne bode pozneje jezil. Popisovanje ima dober namen,

ker na podlagi natančnega popisa se bodo vršile poznejše dajatve, katerih se itak ni mogoče ogniti.

— **Karte za tobak bodo na Dunaju začeli izdajati dne 8. junija.**

— **Zadružna vest.** Iz zadružnega registra se je pri zadruzi Zadružna centrala v Ljubljani zbrisal iz načelstva Ivan Lavrenčič, vpisal pa monsignor dr. Evgen Lampe v Ljubljani.

— **Občni zbor radovljiske podružnice S. P. D.** se je vršil dne 2. junija 1918 v gostilniških prostorih pri Kunstlju. Od osrednjega odbora sta bila navzoča načelnik g. dr. Tominešek, ki je bil obenem predsednik občnega zbora, in tajnik g. Hauptman. Predsednik je poročal o stanju podružnice in posebno o njeni Vilfanovi koči na Begunščici in razložil, kako je treba in mogoče, podružnične razmere urediti. Po raznih razmotrivanjih o bodočem razvoju podružnice se je izvolil sledeči odbor: dr. Ig. Janc, predsednik; dr. Miško Triller, okr. sodnik Zemljič, dr. Močnik iz Radovljice in Ivan Rus z Bleda, odborniki; notar Pegan in Spitzer namestnika. Računska pregledovalca Leopold Fürsager in nadpoštar Kovačič. Upati je, da se bo delovanje radovljiske podružnice kljub neugodnim razmeram oživilo in utrdilo.

— **Znamenje časa.** V »Dolenjskih Novicah« od 6. junija beremo ta-le inserat: »Za čike naj se prinese bela moka. — Kam, pove uprava »Dol. Novic«. Iz tega je razvidno, da se bela moka le še lažje dobi kot čiki.

— **Dom za odpočitka potrebne žene srednjega stanu** osnuje ministrstvo za socialno skrbstvo v Gradcu. Ne ugovarjamo potrebi takega doma, mislimo pa, da bi imelo ministrstvo za socialno skrbstvo še druge važnejše naloge.

— **Par volov za 19.480 kron.** Graški mesar Josip Pickl je kupil od vnovčevalnice za živino par volov za 19.480 kron. Vola nista bila nič posebno težka, a sta bila hrvatskega izvora. V mirnih časih se je moglo za ta denar kupiti že lepo posestvo.

— **Mraz na Moravskem** je napravil, kakor poroča »Den«, veliko škodo. Od vseh strani moravske dežele prihajajo katastrofalna poročila o škodi, ki jo je napravil mraz na zelenjavi, žitu, zlasti pa na krompirju dne 26. in 27. maja. Po nekaterih krajih je padla temperatura na 4 stopinje pod ničlo in so cela krompirjeva polja zmrznila. Iz Breslave se poroča, da tam nihče ne pomni takega mraza v tem času. Uničil je koruzo in krompir. Tudi fižol je strašno trpel. Poleg vsega tega ni v omenjenem kraju celih pet tednov deževalo, tako je tudi že sama suša dosti pobrala. Trava je slaba, ječmen se je posušil, piče sploh ne bo, zakaj suša je tudi deteljo uničila. Iz Znojma prihajajo tudi zelo žalostna poročila, ker je napravil mraz veliko škodo na tamošnjih prostranih poljih z zelenjavo. Uničene so kumare, paradižniki i. dr. Iz Olomuca prihajajo enaka poročila: krompir je do malega uničen. Trpela je posebno rž in upanje na pridelek je samo po njih, kjer je bila rž že odcvetela. Pa tudi pšenici mraz ni prizanesel. Enaka poročila prihajajo iz drugih krajev.

— **Razglas. C. in kr. vojno ministrstvo** je opazilo dogodiljaje, da so se civilne osebe vmešavale v uradno poslovanje vojaških straž, pripravljanih oddelkov, patrolj in stoječih straž ter so bile radi tega občutno kaznovane. Prebivalstvo se v svo-

jem lastnem interesu opozarja, da opusti vsako vmešavanje v delovanje vojaških organov, ker se kaznujejo nasilstva nasproti vojaškim, ravno tako kakor proti civilno-oblastnim organom po § 68. kaz. zak. po okolišnih s težko ječo do 20 let. — C. kr. policijsko ravnatelstvo v Ljubljani, dne 6. junija 1918.

— **Prošnja.** Kdo izmed vračajočih se ujetnikov iz Rusije bi vedel podati pojasnil o Jankotu Kolarju, praporščaku 4. bos. pp., ki je bival kot ujetnik v Carevu, gubernija Astrahan, ter bil v marcu l. 1916. premeščen v Saratov ali neznano kam. — Pojasnila hvalježno sprejema Ivan Kolar, Trnovo-Bistrica, Kranjsko. Stroški se povrnejo.

— **Hvaležnost.** V stanovanju ukrajinskega državnega poslanca viteza Wassilka je bilo pred kratkim vlomljeno. Tat je ukradel efekte v vrednosti 2000 kron. Storičel je vpokojeni asistent državnih železnic Alojzij Rudolf Fischer, katerega je Wassilko redno podpiral.

— **Na potovanju.** Neki budimpeštanski tovarnar se je med vožnjo na Dunaj v jedilnem vozu seznanil z neko damo, ki se je imenovala baronica Jolan Miskolczy. Peljal se je z njo na Dunaj in ji ponudil za njenega bivanja na Dunaju svoje varstvo. Nastanila sta se oba v istem hotelu. Naslednji dan je zmanjkalo 10.000 kron. Dama je že v zaporu. Dognali so, da je leta 1896. v Langenfeldu rojena Jožefa Kleinbauer, ki je bila že šestkrat kaznovana radi tatvine.

Ljubljanske novice.

Iz ženski oddelke S. K. S. Z. ima v nedeljo, 9. t. m., ob pol 9. uri zjutraj sv. mašo na Rožniku. Pridite množično!

Iz Sprememba pri štacijskem poveljstvu. Štacijski poveljnik v Ljubljani, polkovnik 17. pp. Weingraber je prestavljen v etapno ozemlje na Tirolsko, na njegovo mesto pride polkovnik Fekete.

Iz **Redek jubilej.** Dne 12. junija bo obhajal g. Franc Burja, uslužbenec trdnice Zankl in sinovi svojo 40letnico zvestega in neumornega delovanja.

Iz **Ustanova za dva revna bolna mornarja** vojne mornarice je razpisana na javni deski mestnega magistrata. (baron Wüllerstorff-Urbairova ustanova).

Iz **Čevljarska zadruga** v Ljubljani vabi uljudno gg. člane, tudi iz okolice, na zelo važen sestanek, ki bo v nedeljo, 9. junija t. l., dopoldne ob 10. uri v restavraciji g. Valentina Mraka na Rimski cesti.

Iz **Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin** se zopet prične na mestnem magistratu v soboto, dne 15. junija v mestnem vojaškem nastanitvalnem uradu (Mestni trg št. 27. III. nadstropje) in sicer: za stanovanja v I. mestnem okraju (Poljanski trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) in v III. mestnem okraju (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste v soboto, dne 15. junija; za stanovanja severno Prešernove ulice, Franca Jožefa ceste — IV. in VI. mestni okraj — St. Peterski okraj in Vodmat) v ponedeljek, dne 17. junija. Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dne, v torek, dne 18. nija. Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. ure popoldne.

Iz **Dolžnost naznanila za kostanjev les.** Kdor ima v Ljubljani v zalogi ali varstvu kaj posekanega lesa pravega kostanja, ga mora v smislu tozadevne ministrske naredbe naznaniti do 10. t. m. pri gospodarskem uradu mestnega magistrata. Naznanilo je podati po stanju z dne 25. maja t. l. Opustitev naznanila se bo strogo kaznovalo.

Iz **Mestna zastavljavnica ljubljanska** naznanja p. n. občinstvu, da se vrši dne 13. t. m. redna mesečna dražba v mesecu oktobru 1917 zastavljenih dragocenostij in efektov (biaga, perila, strojev, koles itd.) od 3.—6. ure pop. v uradnih prostorih, Prečna ulica št. 2. Posebno se še opozarja, da na dan dražbe ni mogoča rešitev ali obnovitev zapadlih predmetov, temveč le najkasneje zadnji uradni dan za stranke pred dražbo.

Prosveta.

pr Dobrodelni koncert. Za 1. junij napovedani koncert »Glasbene Matice« v korist slovenskim vojakom-slepem, invalidom, se je vršil snoči. Sodelovale so operna pevka dunajske opere gospa Zora Bihoy-Benedekova, slovenska operna pevka gospica Cirila Medvedova in klavirska virtuoziinja gđc. Dana Koblerjeva. Na sporedu so bili zastopani priznani svetovni skladatelji kakor Dvořák, Čajkovski, Verdi, Mozart itd., med njimi samo eden slovenskih, Lajovic, dokaz, da je slovenska glasbena literatura v dvospevih zelo pičla. Gospa Zora Bihoy-Benedekova ima prijetno oglašen mezzosopran, voljan pa ne preveč mehak in brez nepotrebne sentimentalnosti. Prehode v falzet mojstrsko izvaja, vse glasovne nianse so ji lahkote. Gospodična Cirila Medvedova ni bila popolnoma razpoložena, in to se je na nie-

Tako raste

Tvoje premoženje,

če ga naložiš z obrestmi po 5%.

1020 K

1708 K

2070 K

2017 K

3313 K

v prvem letu

v 10 letih

v 13 letih

v 20 letih

v 25 letih

Zato: Podpiši VIII. vojno posojilo!

Najboljša in najbolj varna naložitev glavnice.

nem glasu semtertja zelo kazalo, posebno če je hotela nekoliko krepkeje peti, dasi moramo reči, da je v dvospelih z gospo Zoro Bihov-Benedekovo prešibka. Zato se je njen glas večkrat utopil deloma v sopranu deloma v klavirju. Nad vse ljubko je pela začetek Dvořakove pesmi: »Ujeta«. Pokazala se je v tej pesmi vsa polnost in lepa barva njenega alta. Pri Lisztovi »Loreliji«, kjer je pela sama, je občinstvu tako ugajala, da je morala še dve točki dodati. Gdč. Dana Koblerjeva je igrala diskretno, znala je klavirski part podrediti, pa tudi povdariti, kadar je skladba tudi klavirju odkazala samostojno vlogo. Le pri nekaterih točkah se nam je zdelo, da je bil klavir nekoliko preglasen. F. Z. pr. Za slovensko gledališče. »Prva hrvaška štediona« v Zagrebu je darovala za slovensko gledališče 5000 kron. — Kakor slišimo, so na Hrvaškem nabrali za slovensko gledališče že nad 100.000 kron.

Ljubljanska aprovizacija.

a Meso na zelene izkaznice B. Stranke z zelenimi izkaznicami B prejmejo meso po znižani ceni v soboto, dne 8. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. Določen je ta-le red: od 10. do pol 11. ure šteje 1 do 200, od pol 11. do 12. ure šteje 201 do 400, od pol 12. do 1. ure šteje 401 do 600, od pol 1. do 2. ure šteje 601 do 800, popoldne od pol 2. do 3. ure šteje 801 do 1000, od 3. do 4. ure šteje 1001 do 1200, od pol 3. do 4. ure šteje 1201 do 1400, od 4. do 5. ure šteje 1401 do 1600, od pol 4. do 5. ure šteje 1601 do 1800, od 5. do 6. ure šteje 1801 do 2000, od pol 5. do 6. ure šteje 2001 do 2200, od 6. do 7. ure šteje 2201 do konca.

a Telečje meso za težko bolne, ki leže. Tisti bolniki, ki so bili prijavljeni v mestnem aprovizacijskem uradu na Poljanski cesti šteje 13 z imenskimi začetnicami A do vsehviš L prejmejo telečje meso v soboto, dne 8. t. m. popoldne na Poljanski cesti šteje 15 od 7. do 8. ure jutraj. S seboj morajo prinesiti izkaznice, na katere dobivajo sicer meso. Ker je dovoz telet tako majhen, ne morejo dobiti to pot vsi telečjega mesa, temveč le polovica. Druga polovica pride na vrsto prihodnji teden.

a Krompir na rumene izkaznice C št. 1820 do konca. Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1820 do konca prejmejo krompir v soboto, dne 8. t. m., pri Mühl-eisnu na Dunaski cesti. Določen je ta-le red: od 8. do 9. ure popoldne št. 1821 do 1960, od 9. do 10. ure št. 1961 do 2100, od 10. do 11. ure št. 2101 do 2240, popoldne od pol 2. do pol 3. ure št. 2241 do 2380, od pol 3. do pol 4. ure št. 2381 do 2520, od pol 4. do pol 5. ure št. 2521 do 2660, od pol 5. do pol 6. ure št. 2661 do konca. Stranke dobe za vsako osebo 3 kg. kilogram stane 50 vinarjev.

Izgubljeno in najdeno.

Zgubila se je včeraj denarnica z večjo vsoto denarja na postaji Jesenice (Gorenjsko) ali v vlaku proti Ljubljani. Pošten najditelj naj jo odda proti dobri nagradi na državno policijo.

Zgubila se je 5. t. m. dopoldne od Slomškove ulice do Resljeve ceste 9 vezana blaznina, ročno delo, v sredini ima monogram M. G. Ker je izgubljen dragocena last, naj jo najditelj vrne proti nagradi na Resljevi cesti šteje 9.

Darovi.

V proslavo »Karlovega tedna« in počaščenje rojstnega dne Nj. Velikanstva cesarice, so zložili zavedni Slovenci v rodoljubni hiši Zupančičevi v Ljubljani povodom njegovega godovanja: za slovenske ostanke vojske 65 kron, za slovenske invalide 65 kron.

Gosp. Josip Zidar je daroval, kakor običajno, mesečno vojsko nastanitveno pristojbino v dohodne namene.

Kranjsko deželno društvo c. kr. avstr. zaklada za vojske vdove in sirote ter za varstvo otrok in oskrbo mladine v Ljubljani. Društvo so nadalje pristopili: 1. kot ustanovnik z enkratnim zneskom po 500 kron Mestna hranilnica v Radovljici; 2. kot utemeljitelj z enkratnim zneskom po 200 K: Posojilnica v Radovljici, Albert Zeschko, trgovec v Ljubljani, Ivan Jalen, veleposelnik, tovarnar in župan v Ratečah pri Beli peči; 3. kot prispevalci člani: dr. Julij Dereani v Kamniku, Terezijska Kemperle v Kamniku, Janko Koschier v Kamniku, Ivan Petek v Kamniku, Karl Skala v Kamniku in Ivan Zargi v Kamniku.

Idealna rodbinska preskrba, obenem naložba kapitala je vojnoposojilno zavarovanje. Zahtevajte takoj naše prospekte. Glavna poslovalnica »Anker«, Gradec, Raubergasse 20.

Zanesljivega

strežaja k motorju

sprejme takoj

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Kupim dobro ohranjeno

harmoniko.

Naslov pove uprava »Slovenca« pod šteje 1964.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Strojepisko

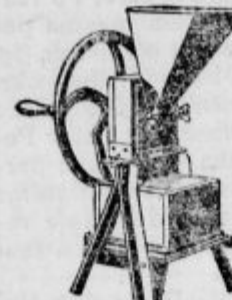
veščo stenografije, sprejme odvetniška pisarna dr. A. Tomšiča v Ljubljani, Sodna ulica št. 13.

Potrebujemo za restavracijo:

- 1 natakarija (oziroma donatalka jedil);
- 1 drugo kuharico;
- 1 perico;
- 1 pomivalico;
- 1 hotelskega sluga.

Restavracija pri »Stonu«, Ljubljana.

Hajboljši ročni mlini

za drobljenje in fino mletje vseh vrst žita. Enostavna, pa zelo trpežna izviritev, skoro neporušna, z izmenjajočimi kolesi iz trde kovine. Cene brez podstavka z zavojnico: z zamahnim kolesom v teži okoli 12 kg 120 K, z ročico v teži okoli 7 kg 100 K. Odpošlila se z Dunaja proti predplačilu ali po povzetju. Dobe se takoj pri: E. Wolfsohn, Dunaj II., Obermüllnerstraße št. 17. Zastopniki se iščejo.

Knjigarna J. Štoka

Trst, ulica Molino piccolo 19

SPREJME TAKOJ

izvežbanega in samostojnega

knjigarja ali knjigarno

št. 7956.

Ročna ustanova za ljubljanske vdove.

Med pet ljubljanskih vdov je razdeliti v spomin svoječasne poroke nadvojvodinje Marije Terezije znesek K 400.—, torej za osebo po 80 kron. Pravico do te ustanove imajo ravne poštene vdove, ki so v Ljubljano pristojne.

Kolekta prostim prošnjam je priložiti poročni list in mrtvaški list soproga, navesti je starost in število nepreskrbljenih otrok ter ob čem prosilka živi (zaslужek) zlasti če ima kako pokojnino, državno ali siceršno redno podporo zase ali za otroke in v kateri višini.

Ime prosilke in njen stanovanjski naslov morata biti natančno in razločno pod prono napisana. Prošnje je vlagati pri vložnem zapisniku mestnega magistrata do konca junija 1918. Na prepoved vložene prošnje se ne bo oziralo.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI, dne 5. junija 1918.

45 letni vojni invalid, samski trgovec, slovenskega nemškega, hrvaškega in laškega jezika zmožen, z dobrimi spricvali in informacijami, išče službe kot

graščinski gozdni čuvaj

trgovski sluga

ali pisar.

Razume nekoliko vrtnarstva in sadjereje. — Želi prosto hrano in stanovanje. Vstop takoj. — Prijazne ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod šteje »Prijazni in delaven št. 1963«.

Zanesljivega

kurjača

ter eventualno tudi mlajšega, spretnega

mizarja

za mlinске naprave sprejme tovarna v Ljubljani. Ponudbe z navedbo dosedanjih delodajalcev in z zahtevami mezde pod naslovom »Zanesljiv 1961« na upravnitvo »Slovenca«.

PRODA SE večja množina

pesnih, zeljnih in

solatnih sadik

Poizve se v trgovini PIRNAT, LJUBLJANA, Sv. Martina cesta št. 8. 1942

Hajboljša

naložitev kapitala!

Lepa stavbišča v Ljubljani za rodbinske hiše, 25 parcel ob štirih lepih cestah s kanalom, vodo vodom in razsvetljavo, SE PRODAJO, najraje v celoti. Vprašanja pod: »Wertsteigerung« W. T. 7119 na trdko: HAASENSTEIN & VOGLER A. G., 1947 DUNAJ I, SCHULERSTRASSE 11.

Doge

za sode in pode iz hrastovega lesa

dobro suhe, za okoli 3 hl močne sode

želimo kupiti

v večjih množinah. — Ponudbe v nemščini se prosijo na trdko:

Gebrüder Reisch

Kufstein.

Delavce in delavke

SPREJME TAKOJ v službo strojna tovarna SAMSA & CO. V LJUBLJANI, METELKOVA ULICA 4. Zglaševanje od 4. do 5. ure popoldne.

Odgovorni urednik: Josip Gostičar, državni in deželni poslanec v Ljubljani.

Mladenč

se želi seznaniti z značajno, na duši in telesu zdravo mladenko brezhibne preteklosti. Poštena, zdrava in močna dekleta, bujni temni lasi, iz poštenih in zdravih rodovine, doma iz kakšnega samostnega, mirnega kraja, naj blagovolijo na upravo »Slovenca« pod šteje: »Poštenost najboljša dota 1914« do 15. VI. t. l. poslati svojo sliko in odgovoriti na vprašanje: »Kaj je življenjska naloga človeka?«

Mlatilnice, gepeljni, slamoreznice,

čistilniki, sadni mlini, vinske in sadne stiskalnice, čistilne mlatilnice ter drugi poljedelski stroji se lahko naročajo ter vzorec ogleda pri

FRANC HITTI

Ljubljana, Martinova cesta 2.

Kupi se dobro ohranjen

koleselj ali kočija

Ponudbe pod št. 1939 na upravnitvo »Slovenca«.

Trgovsko pomočnico

sprejme trdko

JOS. ERRATH, Mokronog, Dolenjsko.

sprejme

mizarskega predelavca

kakor tudi pomočnike

Pojasnila daje lastnik podjetja Iv. Černe, Ljubljana, Dunajska cesta.

Suhe gobe (jurčke)

kakor tudi druge, zplembi ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) KUPUJE PO NAJVIŠJIH CENAH

1917

M. RANT, KRANJ.

V NAJEM ali tudi NA RAČUN v Ljubljani ali na deželi VZAMEM

dobro idočo gostilno

h kateri bi pripadal hlev in nekaj zemlje za reje ene krave in par prašičev. — Cenjene ponudbe na upravnitvo »SLOVENCA« pod šteje 1875.

Proda se

prillična hiša

z vrtom v Litiji.

Naslov pove uprava lista pod šteje 1904.

Prodaja.

Dne 9. junija 1918 prodaja se na prostovoljni javni dražbi

zemljišče

pod vlož. št. 747 v kat. obč. Karlovske predmestje, obstoječe iz parc. št. 491/1 travnik. Dražba se vrši ob 4. uri popoldne na licu mesta na Lžanski cesti pri mitnici. — Izključna cena določi se pri prodaji.

PRODA SE hiša z vrtom

hlevom in vodno močjo. — Naslov pove uprava lista pod: »Vodna moč« 1901.

KUPIM

hišo z vrtom

v Ljubljani ali bližnji okolici za 30.000 K do 50.000 K. — Cenjene ponudbe na upravo tega lista pod: »TIHI DOM« 1863

Proda se hiša

enonadstropna, s trgovskimi prostori in prodajalniško opravo, zgrajena pred nekaj leti, v jako dobrem stanu v Višnjigori. Poleg hiše se nahaja vrt za zelenjavo z obširnimi sadovnjakom in lastnim vodovodom ter druga poslopja za rejo živine. — Plačilni pogoji zelo ugodni. Pojasnila daje trdko A. KUŠLAN, Ljubljana, Karlovska cesta št. 15. Mizarsko podjetje v št. Vidu nad Ljubljano

Razglas.

Naš letošnji redni občni zbor je podelil znesek treh tisoč kron

za obdaritev 60 dolgo službečih, k stanju naših vlagateljev spadajočih poslov in obrtniških pomočnikov (obrtinskih pomočnic)

z nagradami po 50 kron.

Za te nagrade morejo pristi one službeče osebe moškega in ženskega spola,

1. ki so posli v smislu poselskega reda ali obrtniški pomočniki (obrtinske pomočnice),
2. ki so služili ali še služijo najmanj deset let neprenehoma pri enem in istem delodajalcu,
3. ki so vsaj pet let vlagatelji našega zavoda.

Prosilci, ki doslej še niso bili obdarovani z nagrado, imajo prednost pred onimi, ki so v zadnjih treh letih prejeli nagrade.

Tisti, ki prosijo za kako tako nagrado, morajo nepotrjeno službeno dobro dokazati s poselsko knjižico ali z izpričevalom svojega službo-dajalca ali na kak drug verodostojen način, n. pr. s potrdilom župniškega ali občinskega urada svojega službenega kraja. Začasni izstop iz službe zaradi bolezni ne velja kot prenehanje službene dobe, ako je uslužbenec po ozdravljenju zopet vstopil v službo prejšnjega gospodarja.

Pripadnost k stanju naših vlagateljev se mora dokazati z navedbo številke vložne knjižice Kranjske hranilnice, ki se glasi na ime prosilčeve ali je vinkulirana na njegovo ime, ali pa na drug način, ki izključuje vsako zlorabo.

Za te nagrade se je

do 28. junija t. l.

pismeno ali ustno prijaviti tajništvo »Kranjske hranilnice«. Te prošnje se bodo rešile do konca meseca julija t. l.

V Ljubljani, dne 28. maja 1918. 1834

Ravnateljstvo Kranjske hranilnice.

Dober žagar išče mesto

s hrano in stanovanjem. — Valentin Ferjan, 1874 pošta Javornik št. 17, Gorenjsko.

Prva slovanska tovarna igralnih kart

se priporoča vsem cenjenim trgovcem za nakup

slovanskih igralnih kart

Zahtevajte cenik in vzorce istih! 1923

Slovenci, segajte pridno po domačem izdelku!

Naročila in korespondenco na

Komisijisko prodajo prve slovanske tovarne igralnih kart.

IŠČE se invalid kot

ribič

ki je obenem čevljar ali krojač. Stanovanje prosto. Kje, pove upravnitvo tega lista pod št. 1924.

Voznik

se dobi ter stalne vožnje

se sprejmejo pri

tvornici cementnih izdelkov

Jos. Cihlar

Ljubljana, Dunajska cesta 67.

Tapetniškega

pomočnika in vajenca

kakor tudi

učenko

za prodajo pohištva sprejme J. ČERNE, Ljubljana, Dunajska cesta.

Zavarovanje na VIII. vojno posojilo.

G. kr. avstrijski zaklad za vdove in sirote

(Zavarovalni oddelček)

deželna poslovalnica v Ljubljani

Francovo nabrežje 1

sprejema

zavarovanja na VIII. vojno posojilo

pod najugodnejšimi pogoji.

Tako zavarovanje olajša vsakomur zajetje VIII. vojnega posojila z malimi delnimi vplačili v daljši ali krajši dobi. Premije se morejo plačati tudi v vojnem posojilu osme in prejšnjih izdanj.

Pojasnila dajejo naše okrajne poslovalnice v Črnomlju, Kamniku, Kočevju, Kranju, Krškem, Litiji, Ljubljani (Francovo nabrežje 1/I), Logatcu, Postojni, Radovljici in Rudolfovem in naši pooblaščenici zastopniki. 1915

CUNJE

suknene odrezke stare in nove, kakor vse vrste bombažastih in volnenih cunj, žakljevino, odeje, vrvi itd. v vsaki množini in po najvišji ceni kupuje

E. KOTZBEK V KRANJU.

Miši, podgane

stenice, ščurki.

Izdelovanje in razpošiljatev preizkuš. radikalno učinkujočega uničevalnega sredstva, za katero dohajajo vsak dan zahtevalna pisma. Za podgane in miši K 5.—; za ščurke K 4.50; tinktura za stenice K 2.—; uničevalec moljev K 2.—; prašek proti mrčesom K 1.50 in K 3.—; sem spadajoči razprševalec K 1.20; tinktura proti ušem pri ljudeh K 1.20; mazilo za uši pri živini K 1.50; prašek za uši v obleki in perilu K 2.—; tinktura za bolhe pri vseh K 1.20; prašek proti ušem pri perutnini K 2.—; tinktura proti mrčesom na sadju in zelenjavi (uničev. rastlin) K 3.—. — Pošilja po povzetju Zavod za pokončevanje mrčesa M. Jünker, Zagreb 39, Petrinjska ulica 3, III.

Zamaške

nove in stare kupi vsako množino

trdko JELAČIN & Ko. Ljubljana

ljubljanska industrija probkovih zamašk

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej mehak okrogel les, [na nt, smrekovo lubje] lansko in čreslo letošnje,

kostanjev les od 10 cm

hrastov les naprej,

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIC,

Zalec 9, Južno štajersko.

Kulturno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Katoliška tiskarna v Ljubljani